

Nota van Antwoord - Voornemen en Participatie - Verzwaring 150 > 380 kV hoogspanningsverbinding Maasbracht-Graetheide

1. Inleiding

Van 24 april tot en met 5 juni 2024 heeft de Kennisgeving voornemen en participatie met betrekking tot het project **Verzwaring 150 > 380 kV-hoogspanningsverbinding Maasbracht-Graetheide (V&P)** ter inzage gelegen (Provinciaal blad 2024, 5430). Op 30 augustus 2024 is er een extra reactiemogelijkheid geboden (2 t/m 16 sept. 2024) inzake de uitbreiding van het zoekgebied ten zuiden van de Bergerweg in het gebied de Lexhy voor het station Graetheide (Provinciaal blad 2024, 13175). Iedereen kon op de Kennisgeving voornemen en participatie en de extra reactiemogelijkheid, vanwege de uitbreiding van het zoekgebied, reageren, door het indienen van een reactie.

Doel van het ophalen van deze reacties was om alle belanghebbenden en belangstellenden vanaf het begin van het project de mogelijkheid te geven hun inbreng te leveren. Door iedereen te laten meedenken, verbetert de kwaliteit van de te maken ruimtelijke keuzes. Er zijn twee reactiemogelijkheden geweest en in totaal zijn er 21 unieke reacties binnengekomen. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt tijdens omgevingstafels. De reacties en afspraken zullen in dit document worden behandeld. De Provincie Limburg en TenneT bedanken de indieners voor de geleverde input en het meedenken in dit project.

Tijdens de terinzagelegging van het V&P organiseerden Provincie Limburg en TenneT drie informatiebijeenkomsten op locatie. Tijdens deze bijeenkomsten vertelden de medewerkers van TenneT en de Provincie Limburg meer over het projectvoornemen en het voorstel voor participatie en de bijbehorende projectprocedure. Uiteraard konden tijdens de bijeenkomsten ook vragen gesteld worden en reacties ingediend. De bijeenkomsten werden bezocht door een kleine 200 bezoekers.

Parallel aan het opstellen van deze Nota van Antwoord heeft ook al een beoordeling plaatsgevonden van de alternatieven die tijdens de participatie naar voren gebracht zijn en is al een eerste selectie gemaakt van kansrijke alternatieven. Dit heeft erin geresulteerd dat er voor Maasbracht één alternatief als kansrijk wordt beschouwd (namelijk aanlanding Zuid) en voor Graetheide twee alternatieven (Greenfield Noord en Greenfield Zuid). Het document "Selectie kansrijke alternatieven (zeef 1)", dat gelijk met deze Nota van Antwoord is vastgesteld, geeft hier een toelichting op. Dit document wordt tegelijk met deze Nota van Antwoord gepubliceerd via de website van Provincie Limburg.

In het vervolgetraject zal een keuze gemaakt worden uit de twee kansrijke alternatieven voor Graetheide. Degenen die een participatiereactie hebben ingediend, zullen hierover te zijner tijd geïnformeerd worden.

In veel van de ingediende reacties wordt aangegeven dat men graag op de hoogte gehouden wordt over de verkenning. Meer informatie is te vinden op de website van de Provincie Limburg www.limburg.nl/onderwerpen/energie-duurzaamheid. Op de website van TenneT kunt u zich ook abonneren op een nieuwsbrief over het project <https://www.tennet.eu/nl/projecten/provincies/limburg/maasbracht-graetheide-380-kv>.

2. Opzet Nota van Antwoord

Bij deze Nota van Antwoord is (als bijlage) een overzicht opgenomen van alle ingediende reacties. De reacties hebben een uniek registratienummer gekregen (1 t/m 21). In de tabellen van hoofdstuk 4 vindt u het registratienummer van de reactie, een samenvatting van de ingediende reactie en het standpunt van de Gedeputeerde Staten op de ingediende reactie. Verder staat in hoofdstuk 5 een overzicht van de gemaakte afspraken tijdens omgevingstafels.

Een ingediende reactie kan uit meerdere vragen bestaan. Daarom staat in de tabellen van hoofdstuk 4 een tweede cijfer achter het uniek registratienummer. Op deze manier kan er naar andere standpunten worden verwezen. Om structuur aan te brengen zijn de vragen binnen de reacties onderverdeeld in thema's, op alfabetische volgorde, bestaande uit:

- Alternatieven
- Communicatie
- Gezondheid
- Informatie
- Landschapsinrichting
- Overige omgevingsvisie
- Proces
- Schade

3. Gebuikte afkortingen

EHV	Eindhoven
EMV	Elektromagnetische velden
GRTH	Graetheide
GS	Gedeputeerde staten
kV	kiloVolt
MBT	Maasbracht
MER	Milieueffectrapport
MKBA	Maatschappelijke Kosten-Baten Analyse
NRD	Notitie Reikwijdte en Detailniveau
PEH	Programma Energiehoofdstructuur
Reg. Nr.	Registratienummer
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
V&P	Voornemen en participatie
VKA	Voorkeursalternatief
WML	Waterleiding Maatschappij Limburg

4. Thematische behandeling ingekomen reacties

4.1 Alternatieven

Reg. Nr.	Reactie en standpunt GS
4.1	<p>Indiener vraagt of het mogelijk is om de hoogspanning onder de grond te leggen vanwege stralingsgevaar en magnetisch velden.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Het klopt dat het ondergronds aanleggen van hoogspanningskabels de breedte van het magneetveld vermindert. Echter wordt voor het aanleggen van hoogspanningslijnen/-kabels het beleid van het Programma Energiehoofdstructuur (PEH) gevolgd door TenneT. Dit beleid omschrijft dat 380kV hoogspanningslijnen bovengronds worden gelegd vanwege meerdere aspecten, waaronder technische aspecten, storing en reparatie, ruimte en betaalbaarheid. Zie voor meer toelichting het standpunt Gedeputeerde Staten bij nr. 11.1 in deze tabel.</i></p>
11.1	<p>Indiener geeft aan dat, ter voorkoming van grote schades en/of grote schadeloosstellingen/uitkoop, voor de herpositionering en verzwaring van het laatste stuk van het tracé onderzoek dient te worden verricht naar het ondergronds leggen van de aanlanding van het laatste deel van het leidingtracé. Indiener geeft ook aan dat de kosten voor ondergrondse aanleg daarbij dienen te worden afgezet tegen schadeloosstellingen en/of (uitkoop)kosten die in het gebied moeten worden gemaakt bij een bovengrondse variant van de aanlanding van het laatste deel van het tracé. Tot slot geeft indiener aan dat ook de gezondheidsaspecten van de omwonenden (het totaal van de 'maatschappelijke kosten') daarin dienen te worden meegenomen en dit kan in de vorm van een MKBA.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Voor het leggen van de hoogspanningslijnen volgt TenneT het Programma Energiehoofdstructuur (PEH). In het PEH is vastgelegd dat bovengrondse aanleg van hoogspanningsverbindingen van 220 kV en hoger het uitgangspunt is. Belangrijkste redenen voor bovengrondse aanleg is dat ondergronds aanbrengen van deze hoogspanningsverbindingen leidt tot een lagere transportcapaciteit en tot verhoogde risico's met betrekking tot elektrotechnisch gedrag. De kans op storingen is circa tien keer hoger dan bovengronds. Omdat de hoogspanningsverbinding is verbonden met het (inter)nationale en regionale elektriciteitsnet beperkt dat de stabiliteit van het gehele elektriciteitsnet. Daarnaast is de reparatietijd van een ondergrondse 380 kV-verbinding (48 uur tot 20 dagen) ten opzichte van een bovengrondse 380 kV-verbinding (8 tot 48 uur) significant langer. Deze risico's verhogen de kans op langdurige storingen die vanwege de (inter)nationale functie van het 380 kV-netwerk verregaande gevolgen kunnen hebben voor de leveringszekerheid van elektriciteit. De aanlanding in Maasbracht zal daarom bovengronds worden aangelegd.</i></p> <p><i>Bij het opstellen van het voorzorgbeleid magneetvelden is onderzocht welke bronmaatregelen proportioneel zijn ten opzichte van het onzekere gezondheidsrisico. Deze zijn opgenomen in de bijlage bij de informatiebrief van 21 april 2024 en vastgelegd in een convenant tussen het Rijk en de netbeheerders. De informatiebrief is middels deze link te vinden: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2023/04/21/informatiebrief-voorzorgbeleid-voor-magneetvelden-bij-elektriciteitsvoorzieningen. TenneT is daarmee een</i></p>

	<p><i>verplichting aangegaan voor het uitvoeren van de proportionele bronmaatregelen. Van een noodzaak tot het uitvoeren van een MKBA is derhalve geen sprake.</i></p> <p><i>TenneT zal eventuele schade volgens de daarvoor geldende regelingen vergoeden. Als u in de nieuwe situatie schade lijdt (dus als gevolg van realisatie van het project) wordt u schadeloosgesteld conform de geldende regels.</i></p>
12.1	<p>Indiener verzoekt om het plan te heroverwegen en de geplande uitbreiding zo ver mogelijk van hun bedrijf af te positioneren. Indiener geeft ook aan dat als er vast wordt gehouden aan deze geplande locatie, hun woon- en werksituatie dusdanig is aangetast dat werken en vooral wonen op deze plek geen optie meer is. Dit komt met name door verlies van landbouwgrond en huiskavel, geluid- en lichtoverlast, straling, gps-storingen voor machines en nog te realiseren machineberging waardoor de afstand tot uitbreiding nog kleiner wordt. Indiener geeft aan dan alles in het werk te zullen stellen om het plan tegen te houden en het gehele juridisch arsenaal aan mogelijkheden te gebruiken om de zaak tegen te houden.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Er vindt nog een afweging plaats voor het te kiezen alternatief van het nieuwe station Graetheide. In die afweging worden omgevingsaspecten (o.a. magneetvelden en geluid) meegenomen en bij het uiteindelijke VKA zal de keuze voor de nieuwe locatie goed onderbouwd dienen te worden. Gedeputeerde Staten nemen hierover het besluit.</i></p>
12.2	<p>Indiener stelt een alternatieve plek voor het 380 kV station Graetheide voor, namelijk langs de A2 aan de zuidzijde van de Bergerweg.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>De locatie ten zuiden van de Bergerweg vanaf de A2 wordt meegenomen en nader beschouwd in de afweging om tot een VKA te komen. In het document 'Selectie kansrijke alternatieven (zeef 1)' kunt u een toelichting op de selectie van kansrijke en niet kansrijke alternatieven vinden. Dit document wordt tegelijk met deze Nota van Antwoord gepubliceerd via de website van Provincie Limburg.</i></p>
13.1	<p>Indiener geeft aan de voorkeur te hebben om de verzwaaring MBT-GRTH niet te laten plaatsvinden, maar om een nieuw 380KV traject aan te leggen van EHV naar GRTH en dit traject vervolgens koppelen op het 380KV schakelstation Van Eyck in België. Dit i.v.m. de lopende plannen voor een tweede 380 kV traject tussen MBT en EHV, minder obstakels en korter traject als het loopt via Van Eyck, minder gevoeligheid voor stroomproblemen op Chemelot terrein d.m.v. extra traject buiten MBT om en tot slot er komt een tweede belangrijke verbindingroute bij als er een nieuw 380kV traject komt van GRTH naar het schakelstation bij Siersdorf in Duitsland.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Dit alternatief is onderzocht in de verkenningsfase. Op basis van diverse criteria is dit alternatief als niet kansrijk beoordeeld en wordt het om die reden niet verder meegenomen in de verdere verkenning naar het voorkeursalternatief. In het document 'Selectie kansrijke alternatieven (zeef 1)' kunt u een toelichting op de selectie van kansrijke en niet kansrijke alternatieven vinden. Dit document wordt tegelijk met deze Nota van Antwoord gepubliceerd via de website van Provincie Limburg.</i></p>
13.2	<p>Indiener geeft aan dat als het traject MBT-GRTH wordt verzwaard een gedeelte van het traject moet worden bekabeld. Het gaat dan om het traject vanaf het 380kV schakelstation te Maasbracht tot achter de woningen aan de Heuvelstraat (Maasbracht) die nu onder of net naast het 150kV hoogspanningstraject MBT-GRTH liggen. Indiener geeft aan dat TenneT heeft aangegeven dat 380kV trajecten niet bekabeld of gedeeltelijk</p>

	<p>bekabeld worden in verband met het langdurig buiten bedrijf zijn bij storing, maar indiener constateert dat er al 380kV trajecten in Nederland (gedeeltelijk) bekabeld zijn of gaan worden en de kans op storing onder de grond aan de kabels bijna nihil is.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Er zijn in Nederland 380kV trajecten die (gedeeltelijk) ondergronds zijn aangelegd, doordat TenneT toen een ander beleid had of omdat het vanwege technische redenen niet mogelijk was om de hoogspanningslijn bovengronds aan te leggen. In bijzondere gevallen, als dit vanuit leveringszekerheid verantwoord is, kan ondergrondse aanleg voor korte tracédelen worden overwogen. Vanwege risico's is het landelijk beleid erop gericht dat gedeeltelijke ondergrondse aanleg alleen wordt overwogen in het geval van een groot ruimtelijk of (net)technisch knelpunt. Zie de reactie onder nr. 11.1 in deze tabel voor een verdere toelichting.</i></p>
13.3	<p>Indiener vraagt zich af of er bij de keuze hoe een hoogspanningstraject gaat lopen alleen naar de financiële aspecten wordt gekeken of dat gezondheid en woongenot ook worden meegenomen.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Bij de keuze van het hoogspanningstraject wordt naar meerdere aspecten gekeken waaronder gezondheid m.b.t. magneetveldzone, veiligheid en geluid. Er wordt dus niet alleen naar de financiële aspecten gekeken. In het kader van de procedure voor het projectbesluit zal er tijdens de verkenning een afweging van de diverse aspecten gemaakt worden en zal uiteindelijk een locatie/tracékeuze gemaakt worden. De effecten op de leefomgeving en mogelijk mitigerende maatregelen zullen in het MER onderzocht worden en het uiteindelijke ontwerp zal moeten voldoen aan alle wettelijke kaders. TenneT volgt bij aanpassingen en uitbreidingen van het hoogspanningsnetwerk het vigerende beleid en wet- en regelgeving van de overheid. Daaronder valt ook het herijkte voorzorgbeleid magneetvelden 2023 van het Rijk dat toeziet op het zo veel als redelijkerwijs mogelijk voorkomen van blootstelling aan magneetvelden, onder andere door het toepassen van bronmaatregelen. Bij hoogspanningslijnen wordt daartoe fase optimalisatie toegepast, een technische maatregel die de magneetvelden aan de bron reduceert. Voor meer informatie over mogelijke gezondheidseffecten van magneetvelden wordt verwezen naar de website van het RIVM (https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten#:~:text=De%20magneetvelden%20van%20de%20hoogspanningslijnen,volwassenen%20en%20hersentumoren%20bij%20kinderen) of het Kennisplatform EMV (https://www.kennisplatform.nl/gezondheidseffecten-statische-magneetvelden/). Over de (mogelijke) effecten van magneetvelden zal TenneT nog een informatiebijeenkomst organiseren.</i></p>
15.1	<p>Indiener verzoekt TenneT om, gezien de leefgebieden van beschermde diersoorten, de overige energie- en infraprojecten en ter versterking van landschap en ecologische functies, aanvullend op de noordelijke locatie, een locatie ten zuiden van de Bergerweg te onderzoeken voor nieuwe 150 en 380 kV hoogspanningsstations. Indiener verzoekt zulks in de verkenningsfase mee te nemen, dus in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau, bij de afwegingen om te komen tot een voorkeursalternatief en in het kader van het MER. Indiener geeft ook aan dat een voordeel van de realisatie van de nieuwe 150 en 380 kV stations (greenfield) kan zijn dat een versnelling ten opzichte van de eerdere planning gerealiseerd kan worden en dat de gewenste oplevering wellicht in 2028 in plaats van 2030 plaats zou kunnen vinden.</p>

	<p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i></p> <p><i>De locatie ten zuiden van de Bergerweg wordt meegenomen en nader beschouwd in de afweging om tot een VKA te komen. In het document 'Selectie kansrijke alternatieven (zeef 1)' kunt u een toelichting op de selectie van kansrijke en niet kansrijke alternatieven vinden. Dit document wordt tegelijk met deze Nota van Antwoord gepubliceerd via de website van Provincie Limburg.</i></p>
17.1	<p>Indiener vraagt zich af of er serieus onderzoek is gedaan naar de mogelijkheid om het nieuwe station aan te leggen op een van de leegstaande terreinen op Chemelot. Ook geeft indiener aan dat de Westelijke Mijnstreek verworpen is tot een gebied met veel industrie en woongebieden waarbij veel groen verloren is gegaan met gevolgen voor het leefklimaat en leefomgeving.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i></p> <p><i>Een nieuw station stelt bepaalde voorwaarden, zoals benodigde beschikbare ruimte en technische haalbaarheid. Het totale Chemelot terrein is al onderzocht op de beschikbaarheid van minimaal 25 ha vrije ruimte. De leegstaande terreinen op Chemelot bieden daarvoor onvoldoende ruimte en zijn om die en andere redenen niet nader onderzocht. In het document 'Selectie kansrijke alternatieven (zeef 1)' is een alternatief op het Chemelot terrein opgenomen en kunt u een toelichting op de selectie van kansrijke en niet kansrijke alternatieven vinden. Dit document wordt tegelijk met deze Nota van Antwoord gepubliceerd via de website van Provincie Limburg.</i></p>
18.1	<p>Indiener vraagt in welke mate het terrein van Chemelot als potentiële locatie voor het hoogspanningsstation is onderzocht door de Provincie Limburg en TenneT.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i></p> <p><i>Zie de reactie onder nr. 17.1 in deze tabel.</i></p>
19.1	<p>Indiener geeft aan dat perceel Geleen I 575 van bijna 21 hectare groot en waar het bestaande transformatorstation Graetheide ligt, meer voor de hand ligt om de uitbreiding te realiseren dan in het extra zoekgebied De Lexhy. Tevens verzoekt de indiener om terreinen van Chemelot en bij Graetheide, ten westen van de A2, mee te nemen in het onderzoek.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i></p> <p><i>In het document 'Selectie kansrijke alternatieven (zeef 1)' kunt u een toelichting op de selectie van kansrijke en niet kansrijke alternatieven vinden. Hierin worden onder andere bovenstaande genoemde locaties met elkaar vergeleken. Dit document wordt tegelijk met deze Nota van Antwoord gepubliceerd via de website van Provincie Limburg.</i></p>

4.2 Communicatie

Reg. Nr.	Reactie en standpunt GS
1.1	<p>Indiener gaat ervan uit dat Rijkswaterstaat tijdig, dus voor de vaststelling van het VKA, betrokken wordt. Het projectdocument noemt de verbreding van de rijksweg A2 als een relevant project.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i></p> <p><i>De vaststelling van het VKA wordt door Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg gedaan. Mocht tijdens de verkenning blijken dat belangen van Rijkswaterstaat mogelijk geraakt gaan worden, dan treden wij nader in contact met Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat wordt net als andere overheidspartners over het gekozen VKA geïnformeerd.</i></p>

3.1	<p>Indiener vraagt om op de hoogte te worden gehouden over de voortgang van de projectprocedure en wilt graag geïnformeerd worden als de verkennings- en planuitwerkingsfase start met het oog op het eventueel kunnen indienen van een zienswijze.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Wij hechten er belang aan om gelijkloidend en breed te communiceren, zodat alle belanghebbenden en geïnteresseerden op hetzelfde moment over dezelfde informatie beschikken. Dit gebeurt via kennisgevingen, nieuwsbrieven, informatiebijeenkomsten en via de projectwebsites van TenneT en de Provincie Limburg. Er vinden hierover geen individuele kennisgevingen plaats. Het is voor geïnteresseerden dan ook van belang om de genoemde media zelf in de gaten te houden. Mocht u tussentijds vragen hebben dan kunt u altijd met de Omgevingsmanager van TenneT of de projectleider vanuit de Provincie Limburg contact opnemen om te informeren naar de stand van zaken. Indieners van reacties ontvangen altijd schriftelijk bericht over wat er met hun reactie is gedaan.</i></p>
5.1	<p>Indiener geeft aan de bij het RIVM opgevraagde maar nog steeds niet geleverde rapporten inzake straling en vanwege hoogspanningsmasten in de omgeving alsnog te willen ontvangen en vraagt zich af waarom TenneT wel reageert en RIVM niet.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Wij gaan in deze fase niet in op onderzoeksrapporten die in het kader van deze procedure reeds zijn opgesteld. Het onderzoek over de omvang van de magneetveldzone deze procedure maakt onderdeel uit van het (ontwerp) projectbesluit en is dus te zijner tijd openbaar raadpleegbaar. Tevens zullen deze ook gebruikt gaan worden voor het projectMER. Zoals in de V&P aangegeven wordt de concept NRD en de project MER ter advisering voorgelegd aan de Commissie voor de MER. De beoordeling vanuit de bevoegd gezag rol, de beoordeling vanuit de onafhankelijke Commissie MER en de mogelijkheid van het indienen van een zienswijze over het ontwerp-besluit en het projectMER, maakt dat het uiteindelijke besluit wordt genomen op basis van gedegen onderzoek.</i></p>
7.1	<p>Indiener geeft aan graag op de hoogte te worden gehouden van de projectprocedure via e-mailadres en indien nodig per post.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zie de reactie onder nr. 3.1 in deze tabel.</i></p>
10.1	<p>Indiener verzoekt tijdig met omwonenden in contact te treden over eventuele extra wijzigingen en hen te informeren.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Omwonenden worden via de openbare publicaties en informatiebijeenkomsten geïnformeerd, ook waar het wijzigingen betreft die voor hen van belang zijn. U kunt zich ook inschrijven voor de digitale TenneT-nieuwsbrief via:</i> https://www.tennet.eu/nl/projecten/provincies/limburg/maasbracht-graetheide-380-kv#25288.</p>
11.2	<p>Indiener verzoekt tijdig met omwonenden in contact te treden en goed te informeren wanneer er meer wijzigingen aan het hoogspanningstraject plaatsvinden.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zie de reactie onder nr. 3.1 in deze tabel.</i></p>

4.3 Gezondheid

Reg. Nr.	Reactie en standpunt GS
3.2	<p>Blijkens informatie van TenneT tijdens de informatiebijeenkomst gaat het nieuwe tracé over de woning van indiener lopen en komt de nieuwe mast nabij diens huis te liggen. Indiener wenst dit niet vanwege de gezondheidsrisico's en vraagt wat de effecten van de straling, magneetvelden en wat de overige negatieve effecten zijn. Ook wil indiener weten welke maatregelen hiervoor door TenneT worden genomen.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>De locatie van het hoogspanningstracé naar het 380kV station Maasbracht is nog niet vastgesteld. TenneT houdt bij haar tracering van nieuwe tracés en bouw van stations het herijkte voorzorgbeleid magneetvelden 2023 van het Rijk aan en dit is erop gericht om, zo veel als redelijkerwijs mogelijk is, te voorkomen dat burgers (volwassenen en kinderen) langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden die afkomstig zijn van de elektriciteitsinfrastructuur. In het Convenant bronmaatregelen magneetvelden wordt omschreven hoe de invloed van magneetvelden wordt beperkt. Hierover kunt u meer lezen op de volgende website: https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl/stcrt-2023-20395.html. Voor meer informatie over mogelijke gezondheidseffecten van magneetvelden wordt verwezen naar de website van het RIVM (https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten#:~:text=De%20magneetvelden%20van%20de%20hoogspanningslijnen,volwassenen%20en%20hersen%20tumor%20bij%20kinderen) of het Kennisplatform EMV (https://www.kennisplatform.nl/gezondheidseffecten-statische-magneetvelden/). Over de (mogelijke) effecten van magneetvelden zal TenneT nog een informatiebijeenkomst organiseren, zoals toegezegd bij de Omgevingstafel.</i></p> <p><i>Daarnaast gaat TenneT te allen tijde met de direct betrokken perceeleigenaren in gesprek over nieuwe tracés in verband met het maken van zakelijk recht afspraken dan wel aankoop van gronden.</i></p>
3.3	<p>Indiener geeft aan grote zorgen te hebben over de gezondheid als gevolg van de aanwezigheid van hoogspanningskabels in buurt. Men voelt nu al de spanning op het lichaam bij regen/vochtig weer en de kabels werken ook op de gehoortoestellen van de kleinzoon. Gevreesd wordt dat dit erger wordt als de hoogspanningskabels boven de woning van oma komen te liggen, waardoor de kleinzoon haar niet meer wil/kan bezoeken. Vanwege de gezondheidszorgen wenst indiener geen tracé boven de woning en evenmin een mast in de buurt van de woning.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Naast de reactie onder nr. 3.2 in deze tabel, moeten apparaten die binnen de Europese Unie aan consumenten worden verkocht via Europese productstandaarden worden getoetst aan de blootstellingslimiet van 100 microtesla. Fabrikanten beoordelen dat zelf. Met de CE-markering geeft een fabrikant aan dat het product voldoet aan de wettelijke eisen. De magneetvelden die voorkomen bij bovengrondse hoogspanningslijnen moeten onder de 100 uT blijven en overschrijden daarmee dus niet de blootstellingslimiet van 100 uT uit de Europese productstandaarden van de consumentenapparatuur zelf.</i></p>
4.2	<p>Indiener vraagt of er modernere masten met minder straling geplaatst kunnen worden.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Bij het opwaarderen van de bestaande 150 kV-verbinding op het traject van MBT-GRTH wordt gebruik gemaakt van de huidige masten, zoals ook vermeld in de Kennisgeving</i></p>

	<p>voornemen en participatie. De opwaardering van deze verbinding betekent niet dat de magneetveldzone breder wordt. De breedte van magneetveldzone wordt berekend conform de handreiking magneetveldberekeningen, te vinden op de website: https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/handreiking.</p> <p>De lijn MBT-GRTH is in het verleden ontworpen voor 2829A (150kV) en wordt opgewaarderd naar 4000A (380kV). De op te waardenen 380 kV-verbinding Maasbracht-Graetheide wordt uitgevoerd met een transportcapaciteit van 4.000 ampère (4 kA). Uit een in opdracht van TenneT uitgevoerde haalbaarheidsstudie van DNV blijkt dat er geen sprake is van een bredere magneetveldzone als gevolg van de verhoging van de spanning van 150 kV naar 380 kV.</p> <p>Daarnaast is TenneT verplicht om bronmaatregelen te treffen om zo de magneetveldzones te versmallen bij grootschalige activiteiten. In het Convenant bronmaatregelen magneetvelden wordt omschreven hoe de invloed van magneetvelden wordt beperkt. Hierover kunt u meer lezen via: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2023-20395.html.</p>
4.3	<p>Indiener vraagt welke maatregelen worden genomen om straling te beperken of voorkomen.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> TenneT houdt bij haar tracering van nieuwe tracés en bouw van stations het herijkte voorzorgbeleid magneetvelden 2023 van het Rijk aan en dit is erop gericht om, zo veel als redelijkerwijs mogelijk is, te voorkomen dat burgers (volwassenen en kinderen) langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden die afkomstig zijn van de elektriciteitsinfrastructuur. In het Convenant bronmaatregelen magneetvelden wordt omschreven hoe de invloed van magneetvelden wordt beperkt. Hierover kunt u meer lezen via: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2023-20395.html.</p>
4.4	<p>Indiener vraagt wat de negatieve en positieve ionen en de ozon doen met de gezondheid en of hier rekening mee wordt gehouden en welke maatregelen worden genomen.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> Er zijn geen regels voor invloed op ionen in de ozon. Hier wordt door TenneT niet naar gekeken en deze aspecten worden dan ook niet meegenomen.</p>
5.2	<p>Indiener geeft aan last te ervaren met telefoneren en vraagt zich af of dit door de hoogspanning komt en of de overlast groter wordt door een verzwaring.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> Er is geen aanleiding om de klachten die u ervaart met uw mobiele telefoon aan deze hoogspanningsverbinding te relateren, omdat het hoogspanningssysteem op een andere frequentie opereert dan het mobiele telefonie netwerk. Dit geldt ook voor een draagbare huistelefoon die niet op wifi werkt. De hoogspanningsverbinding kan daarom geen storingsbron zijn, en zal ook niet tot grotere overlast zorgen door een verzwaring.</p>
5.3	<p>Indiener geeft aan dat met vochtig weer de hoogspanningskabels een knetterend geluid maken en vraagt of TenneT hier uitleg over kan geven en of daartegen, ook vanwege de gezondheidsrisico's, maatregelen worden getroffen bij de verzwaring.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> Het knetterend geluid bij dat u bij vochtig weer hoort, is het zogenaamde corona-effect. Het knetteren wordt veelal waargenomen bij 380kV verbindingen. Doordat de verbinding tussen MBT en GRTH van 150kV naar 380kV gaat, zou de hinder in beginsel dus toenemen. Echter bij de opwaardering van de lijn zal TenneT kunststof isolatoren toepassen met aan</p>

	<p><i>de mastzijde en aan de hoogspanningszijde corona ringen. Deze ringen beïnvloeden het elektrisch veld, waardoor het corona effect (geluid) verminderd wordt.</i></p>
7.2	<p>Indiener geeft aan dat 1 bundel van 3 fase dwars door de tuin loopt, op ongeveer 15-20 meter naast het huis. Indiener voelt de huidige straling en vraagt zich af welk effect de huidige straling en de straling van de verzwaring hebben op de gezondheid en welke maatregelen hiervoor worden genomen, met name gericht op hun zoon van 1,5 jaar.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>TenneT houdt bij haar tracering van nieuwe tracés en bouw van stations het herijkte voorzorgbeleid magneetvelden 2023 van het Rijk aan en dit is erop gericht om, zo veel als redelijkerwijs mogelijk is, te voorkomen dat burgers (volwassenen en kinderen) langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden die afkomstig zijn van de elektriciteitsinfrastructuur, onder andere door het toepassen van bronmaatregelen en minimale afstanden tot woonbestemmingen. Daarnaast voert TenneT magneetveldenberekeningen uit in lijn met de daarvoor geldende rekenregels van de handreiking van het RIVM, te vinden op: https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/handreiking. De berekeningen worden in de loop van het ontwerpproces in aanloop naar de realisatie uitgevoerd.</i></p> <p><i>Voor meer informatie over mogelijke gezondheidseffecten van magneetvelden wordt verwezen naar de website van het RIVM (https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten#:~:text=De%20magneetvelden%20van%20de%20hoogspanningslijnen,volwassenen%20en%20hersentumoren%20bij%20kinderen) of het Kennisplatform EMV (https://www.kennisplatform.nl/gezondheidseffecten-statische-magneetvelden/).</i></p> <p><i>Bij de omgevingstafel in Maasbracht is toegezegd dat er nog een informatiebijeenkomst wordt gehouden in de omgeving Maasbracht over de (mogelijke) effecten van magneetvelden. U bent daar ook van harte welkom.</i></p>
8.1	<p>Indiener richt zich in zijn reactie vooral op de uitbreidingsplannen voor het station Graetheide. Indiener verzoekt om te zoeken naar een alternatieve locatie waarbij de genoemde gevolgen (afstaan pachtgrond waardoor zijn bedrijf (boerderijwinkel) in de knel komt, straling op mens en dier, negatieve impact klantenbezoek winkel, verstoren en vernietigen leefgebied dieren) niet of beperkt optreden. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan verzoekt indiener om te kiezen voor optie 2 (Greenfield) waarbij maatregelen genomen worden om de negatieve effecten te voorkomen en verzoekt indiener tevens om een volledige schadevergoeding. Indiener is tegen optie 1 (Brownfield) vanwege de negatieve impact op het klantenbezoek en op de omgeving vanwege de duidelijke aanwezigheid van een station. Indiener wijst tevens op de gevolgen van de uitbreiding van station Graetheide voor het bestaande natuurgebied en daar aanwezige diersoorten.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Deze alternatieven zijn onderzocht in de verkenningsfase. In het document 'Selectie kansrijke alternatieven (zeef 1)' kunt u een toelichting op de selectie van kansrijke en niet kansrijke alternatieven vinden. Dit document wordt tegelijk met deze Nota van Antwoord gepubliceerd via de website van Provincie Limburg.</i></p> <p><i>TenneT is als uitvoerend netbeheerder verantwoordelijk voor een goede stroomvoorziening in Nederland en volgt bij aanpassingen en uitbreidingen van het hoogspanningsnetwerk het vigerende beleid en wet- en regelgeving van de overheid. Daaronder valt ook het voorzorgbeleid magneetvelden van 2023, dat toeziet op het zo veel als redelijkerwijs mogelijk voorkomen van blootstelling van mensen aan magneetvelden die afkomstig zijn</i></p>

	<p>van de elektriciteits-infrastructuur, onder andere door het toepassen van bronmaatregelen en minimale afstanden tot woonbestemmingen. Bij hoogspanningslijnen wordt daartoe fasen optimalisatie toegepast, een technische maatregel die de magneetvelden aan de bron reduceert. In het Convenant bronmaatregelen magneetvelden wordt omschreven hoe de invloed van magneetvelden wordt beperkt. Hierover kunt u meer lezen via: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2023-20395.html.</p> <p>TenneT zal eventuele schade volgens de daarvoor geldende regelingen vergoeden. Als u in de nieuwe situatie schade lijdt (dus als gevolg van realisatie van het project) wordt u schadeloosgesteld conform de geldende regels. Daarnaast gaat TenneT te allen tijde tijdig met de direct betrokken perceeleigenaren in gesprek over nieuwe tracés of stationslocaties in verband met zakelijk recht afspraken, dan wel aankoop van gronden</p>
9.1	<p>Indiener voorziet dat bij de herpositionering van de drie laatste masten ten behoeve van de aanlanding van de verzwaarde verbinding op het 380 kV-hoogspanningsstation Maasbracht, de nu al beperkte ruimte tussen hun woonbestemming en de omliggende tracés verder wordt ingeperkt. Indiener verzoekt om de huidige minimale afstand van 13 meter te waarborgen (van de rand van de woonbestemming tot het middelpunt van het meest nabij gelegen tracé). Dit om het huidige, reeds sterk onder druk staande, woon- en leefklimaat in de woning van indiener niet verder te verslechteren. Magneetvelden/ magneetveldzone kunnen invloed uitoefenen op de gezondheid van mens en dier, indiener verwijst daarbij naar het voorzorgbeleid dat de Nederlandse overheid hanteert, de Gezondheidsraad en RIVM.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> Zie de reactie onder nr. 3.2 in deze tabel.</p>
9.2	<p>Indiener verzoekt om onderzoek te doen naar de negatieve cumulatieve effecten van de hoogspanningslijnen en de 2 stations (380 en 150Kv) op het woon- en leefklimaat van de omwonenden.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> TenneT zal magneetveldenberekeningen uitvoeren in lijn met het voorzorgbeleid magneetvelden 2023 en de daarin opgenomen geldende rekenregels van het RIVM. Cumulatie van magneetvelden wordt hierin niet meegenomen. Conform de laatste Handreiking voor het berekenen van de magneetveldzone bij bovengrondse hoogspanningslijnen van het RIVM (Handreiking versie 5.0), wordt er niet meer gerekend met cumulatie (oopenstapeling) van magneetvelden van verschillende lijnen die in de buurt van elkaar staan (zie o.a. pagina 4 met daarop de wijzigingen ten opzichte van versie 4.1). De meest recente handreiking van het RIVM voor het berekenen van magneetvelden kunt u vinden op de website van het RIVM, via: https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/handreiking.</p>
9.3	<p>Indiener verzoekt om onderzoek te doen naar de effecten van magnetische velden, elektrische velden, inductieve beïnvloeding, weerstand beïnvloeding en capacatieve beïnvloeding.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> TenneT zal de beïnvloeding uitrekenen conform de NEN3654. Hierbij wordt de wederzijdse beïnvloeding tussen de hoogspanningsverbinding en de omliggende buisleidingen, kabels en overige metalen objecten beschouwd. Op basis van de eisen in NEN3654 wordt daarbij gekeken naar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Capacatieve beïnvloeding • Weerstandsbeïnvloeding

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Inductieve beïnvloeding</i> • <i>Thermische beïnvloeding</i> • <i>Mechanische beïnvloeding</i> <p><i>Als uit onderzoek NEN3654 blijkt dat er invloed is, dan wordt dat nader onderzocht en indien mogelijk worden er tevens maatregelen genomen. Daarnaast voert TenneT magneetveldenberekeningen uit in lijn met de daarvoor geldende rekenregels van de handreiking van het RIVM, te vinden op: https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/handreiking. De berekeningen worden in de loop van het ontwerpproces in aanloop naar de realisatie uitgevoerd.</i></p>
9.4	<p>Indiener geeft aan dat bij een wijziging van het traject en wijziging van de zwaarte van de verbinding de effecten van magnetische velden, elektrische velden, inductieve beïnvloeding, weerstand beïnvloeding en capacatieve beïnvloeding ook in beeld moeten worden gebracht voor de woonlocatie van indiener en omwonenden.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zie de reactie onder nr. 9.3 in deze tabel.</i></p>
10.2	<p>Indiener geeft aan dat de invloeden van magnetische velden, elektrische velden, inductieve beïnvloeding, weerstand beïnvloeding en capacatieve beïnvloeding voor hen relevant zijn.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zie de reactie onder nr. 9.3 in deze tabel.</i></p>
10.3	<p>Indiener geeft aan dat er bij een wijziging van het traject en wijziging van de zwaarte van de verbinding de invloeden van magnetische velden, elektrische velden, inductieve beïnvloeding, weerstand beïnvloeding en capacatieve beïnvloeding voor de locaties van indiener in beeld moeten worden gebracht.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zie de reactie onder nr. 9.3 in deze tabel.</i></p>
10.4	<p>Indiener geeft aan te willen zorgen voor een goede en veilige werkomgeving voor zijn tientallen medewerkers en kostbare en gevoelige apparatuur. Daarom vraagt indiener met deze bedrijfsbelangen rekening te houden in de toekomst bij het uitwerken van de plannen. Indiener gaat ervan uit dat hij bij zijn uitbreidingsplannen die planologisch rechtstreeks toegelaten zijn, geen extra investeringen moeten doen in de toekomst ten opzichte van de huidige situatie.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zie de reactie onder nr. 3.2 in deze tabel</i></p>
10.5	<p>Indiener verzoekt om bij verzwaring/verandering van installaties rekening te houden met de (gezondheids-) belangen van de woning met betrekking tot de invloeden van magnetische velden, elektrische velden, inductieve beïnvloeding, weerstand beïnvloeding en capacatieve beïnvloeding. Daarbij dient ook rekening te worden gehouden met de negatieve effecten van het nabij gelegen 380 kV hoogspanningsstation.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zie de reactie onder nr. 9.3 in deze tabel</i></p>
10.6	<p>Indiener geeft aan dat door de reeds aanwezige hoogspanningslijnen en de 2 stations (380 kV en 150 kV) cumulatieve effecten zeker niet kunnen worden uitgesloten. Hier dient met betrekking tot het woon- en leefklimaat bij omwonende terdege onderzoek naar te worden gedaan.</p>

	<p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i></p> <p><i>Zoals ook beantwoord onder nr. 9.2 zal TenneT magneetveldenberekeningen uitvoeren in lijn met de daarvoor geldende rekenregels van het RIVM. Cumulatie van magneetvelden wordt hierin niet meegenomen. De meest recente handreiking van het RIVM voor het berekenen van magneetvelden kunt u vinden op de website van het RIVM, via: https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/handreiking.</i></p>
11.3	<p>Indiener geeft aan dat bij de herpositionering van de drie laatste masten, de nu al beperkte ruimte tussen hun bedrijfslocatie met bedrijfswoning en de omliggende tracés volledig wordt ingeperkt. Indiener verzoekt dan ook de huidige minimale afstand van circa 27,5/30 meter te waarborgen. Dit om het huidige, reeds sterk onder druk staande, werk-, woon- en leefklimaat in het bedrijf van cliënten niet verder te verslechteren.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i></p> <p><i>Zie de reactie onder nr. 3.2 in deze tabel.</i></p>
11.4	<p>Indiener verzoekt om met de bedrijfsbelangen in de toekomst rekening te houden bij de verdere uitwerking van de plannen. Het gaat hier om een bedrijfslocatie en bedrijfswoning die al volledig ingeklemd zijn met een naar verwachting huidige overschrijding van de norm voor het magneetveld van 0,4 microtesla in delen van de bedrijfsbebouwing. Middels het verzwaren en verplaatsen van de laatste drie masten zal dat leiden tot een verhoging van de overschrijving van het magneetveld en de stalen kasconstructie ter grootte van circa 10.000 m² zal een verzwarende factor zijn. Verder zijn er tientallen medewerkers in dienst en is er zeer kostbare en gevoelige apparatuur aanwezig waarvoor een goede en veilige werkomgeving moet worden gezorgd. De aanwezigheid van hoogspanningsleidingen over het bedrijf heeft bovendien ook een afschrikwekkend effect op de klanten.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i></p> <p><i>Zie de reactie onder nr. 3.2 in deze tabel.</i></p>
11.5	<p>Indiener geeft aan dat mogelijke gevolgen van het project voor de bedrijfsvoering nader moeten worden onderzocht. Dit om het huidige, reeds sterk onder druk staande, werk-, woon- en leefklimaat in de bedrijfslocatie en bijbehorende bedrijfswoning niet verder te verslechteren. Indiener verzoekt in dat verband om onderzoek te doen naar de effecten van magnetische velden, elektrische velden, inductieve beïnvloeding, weerstand beïnvloeding en capacatieve beïnvloeding, omdat dit relevant is voor de bedrijfsvoering. Magnetische velden en weerstandsbeïnvloeding kunnen immers de werking van elektronische apparatuur verstoren en heden is er al sprake van storingen vanwege de grote hoeveelheid metaal in de bedrijfsbebouwing, zelfs zonder leidingen over het pand. Inductieve beïnvloeding, elektrische velden en capacatieve beïnvloeding moet worden onderzocht in het kader van veilige en gezonde werkomgeving voor werknemers en bezoekers/klanten.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i></p> <p><i>Elektrische apparaten zouden in principe geen verstoring moeten ondervinden van onze hoogspanningsverbinding, wanneer die is geïnstalleerd volgens de NEN1010. De locatie van het hoogspanningstracé naar het 380kV station toe is nog niet vastgesteld en wordt nog onderzocht. TenneT zal de beïnvloeding uitrekenen conform de NEN3654. Hierbij wordt de wederzijdse beïnvloeding tussen de hoogspanningsverbinding en de omliggende buisleidingen, kabels en overige metalen objecten beschouwd. Op basis van de eisen in NEN3654 wordt daarbij gekeken naar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Capacatieve beïnvloeding</i> • <i>Weerstandsbeïnvloeding</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Inductieve beïnvloeding</i> • <i>Thermische beïnvloeding</i> • <i>Mechanische beïnvloeding</i> <p><i>Daarnaast voert TenneT magneetveldenberekeningen uit in lijn met de daarvoor geldende rekenregels van de handreiking van het RIVM, te vinden op: https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/handreiking. Zie in dit verband ook de reactie onder nr. 11.4 in deze tabel.</i></p>
11.6	<p>Indiener geeft aan dat bij een wijziging van het traject en wijziging van de zwaarte van de verbinding de effecten van magnetische velden, elektrische velden, inductieve beïnvloeding, weerstand beïnvloeding en capacatieve beïnvloeding voor de bedrijfslocatie met bedrijfswoning van cliënten onafhankelijk moeten worden onderzocht en moeten worden beoordeeld; dit mede in het kader van het onderwerp externe veiligheid.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zie de reactie onder nr. 9.3 in deze tabel.</i></p>
11.7	<p>Indiener geeft aan dat magneetvelden invloed uitoefenen op de gezondheid van mensen en dieren. Indiener geeft ook aan dat de magneetvelden van de aanwezige hoogspanningslijnen elkaar al in de bestaande situatie overlappen. Daarnaast geeft indiener aan dat uit onderzoek blijkt dat er in de nabijheid van bovengrondse hoogspanningslijnen een verhoging van het aantal gevallen van leukemie voorkomt. Tot slot geeft indiener aan dat de Nederlandse overheid een voorzorgbeleid hanteert, waarin zoveel mogelijk te worden vermeden dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij mensen langdurig verblijven binnen een magneetveldzone met het jaargemiddelde hoger dan 0,4 microtesla. Indiener verzoekt om deze gezondheidseffecten te onderzoeken.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Het herijkte voorzorgbeleid magneetvelden van het Rijk is van toepassing op dit project. De op te waardenen 380 kV-verbinding Maasbracht-Graetheide wordt uitgevoerd met een transportcapaciteit van 4.000 ampère (4 kA). Uit een in opdracht van TenneT uitgevoerde haalbaarheidsstudie van DNV blijkt dat er geen sprake is van een bredere magneetveldzone als gevolg van de verhoging van de spanning van 150 kV naar 380 kV.</i></p>
11.8	<p>Indiener verzoekt om onderzoek te doen naar de cumulatieve effecten van de hoogspanningslijnen en de 2 stations (380 en 150Kv) op het werk-, woon- en leefklimaat bij het bedrijf.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zie de reactie onder nr. 9.2 in deze tabel.</i></p>
12.3	<p>Indiener geeft aan dat overlast van elektromagneetvelden, geluid en licht en de kans op cumulatie van het geluid, ervoor zorgen dat de werk- en woonomgeving achteruitgaat en de woonkwaliteit ondermaats gaat worden. Ook maakt indiener zich zorgen over verlies van landbouwgrond en ook de flinke terugloop van het landbouwareaal in het gebied. Indiener maakt zich grote zorgen over de gezondheid, woonkwaliteit en nachtrust.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Er vindt nog een afweging plaats voor het te kiezen alternatief van het nieuwe station. In de afweging worden omgevingsaspecten (o.a. magneetvelden, geluid) meegenomen en bij het uiteindelijke voorkeursalternatief (VKA) zal de keuze voor de nieuwe locatie goed onderbouwd dienen te worden. Daarnaast gaat TenneT te allen tijde met de direct betrokken perceeleigenaren in gesprek over nieuwe tracés of stationslocaties in verband met het maken van zakelijk recht afspraken dan wel aankoop van gronden.</i></p>

13.4	<p>Indiener geeft aan dat de magneetveldzone onder het traject na verzwaring breder wordt en dat de magneetveldsterkte onder of dicht in de buurt van de geleiders zal toenemen. Indiener geeft ook aan dat met klokgetal optimalisatie de magneetveldzone minder breed kan worden, maar dat dit waarschijnlijk niet voldoende zal zijn om binnen de huidige magneetveldzone te blijven. Indiener geeft aan dat klokgetal optimalisatie in de nabijheid van schakelstation Maasbracht en bij de woningen op de Stationsstraat niet het gewenste resultaat oplevert. Indiener vraagt of er bij het verzwaren van traject MBT-GRTH klokgetal optimalisatie wordt toegepast en of dit voldoende is.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> De berekening van magneetveldzone wordt gedaan conform de handreiking magneetveldberekeningen, te vinden op de volgende website: https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/handreiking. De lijn MBT-GRTH is in het verleden ontworpen voor 2829A (150kV) en deze lijn wordt opgewaardeerd naar 4000A (380kV). De opgewaardeerde 380 kV-verbinding Maasbracht-Graetheide wordt uitgevoerd met een transportcapaciteit van 4.000 ampère (4 kA). Uit een in opdracht van TenneT uitgevoerde haalbaarheidsstudie van DNV blijkt dat er geen sprake is van een bredere magneetveldzone als gevolg van de verhoging van de spanning van 150 kV naar 380 kV. TenneT is als uitvoerend netbeheerder verantwoordelijk voor een goede stroomvoorziening in Nederland en volgt bij aanpassingen en uitbreidingen van het hoogspanningsnetwerk het vigerende beleid en wet- en regelgeving van de overheid. Daaronder valt ook het voorzorgbeleid magneetvelden uit 2023 dat toeziet op het zo veel als redelijkerwijs mogelijk voorkomen van blootstelling van mensen aan magneetvelden, onder andere door het toepassen van bronmaatregelen. Bij hoogspanningslijnen wordt daartoe klokgetal oftewel fasen optimalisatie toegepast, een technische maatregel die de magneetvelden aan de bron reduceert. Voor meer informatie over mogelijke gezondheidseffecten van magneetvelden wordt verwezen naar de website van het RIVM (https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten#:~:text=De%20magneetvelden%20van%20de%20hoogspanningslijnen,volwassenen%20en%20hersentumoren%20bij%20kinderen) of het Kennisplatform EMV (https://www.kennisplatform.nl/gezondheidseffecten-statische-magneetvelden/).</p>
13.5	<p>Indiener geeft aan dat er is aangegeven dat door klokgetal optimalisatie de magneetveldzone smaller wordt: van ongeveer 105 meter per zijde naar 85 meter per zijde. Indiener geeft ook aan dat na de verzwaring van 2500A naar 4000A de magneetveldsterkte binnen deze magneetveldzone behoorlijk zal toenemen. Dus bewoners die dichtbij of onder geleiders wonen, worden aan een hogere magneetveldsterkte blootgesteld en dit zal bij het verzwaren van het traject MBT-GRTH nog meer aanwezig zijn. Indiener vraagt hoe wordt omgegaan met huiseigenaren die na verzwaring blootgesteld worden aan een veel hogere magneetveldsterkte?</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> De berekening van magneetveldzone wordt gedaan conform de handreiking magneetveldberekeningen (https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/handreiking). De lijn MBT-GRTH is in het verleden ontworpen voor 2829A (150kV) en deze lijn wordt opgewaardeerd naar 4000A (380kV). De opgewaardeerde 380 kV-verbinding Maasbracht-Graetheide wordt uitgevoerd met een transportcapaciteit van 4.000 ampère (4 kA). Uit een in opdracht van TenneT uitgevoerde haalbaarheidsstudie van DNV blijkt dat er geen sprake is van een bredere magneetveldzone als gevolg van de verhoging van de spanning van 150 kV naar 380 kV.</p>
14.1	<p>Indiener verzoekt bij de herpositionering van de laatste drie masten om de huidige minimale afstand van 78 meter (van de rand van de woonbestemming tot het middelpunt</p>

	<p>van het meest nabij gelegen tracé) te waarborgen. Dit om het huidige, reeds sterk onder druk staande, woon- en leefklimaat in de woning van indiener niet verder te verslechteren. Indiener geeft aan dat magneetvelden invloed uitoefenen op de gezondheid van mensen en dieren. Hij verwijst hierbij naar de Gezondheidsraad die in 2022 vaststelde dat er een verhoging van het aantal leukemie gevallen is in de nabijheid van bovengrondse hoogspanningslijnen bij niet alleen kinderen, maar ook volwassenen. Daarnaast geeft indiener ook aan dat RIVM stelt dat kinderen een groter risico lopen op hersentumoren. Tot slot geeft indiener aan dat de Nederlandse overheid een voorzorg beleid hanteert, waarin zoveel mogelijk dient te worden vermeden dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij mensen langdurig verblijven binnen een magneetveldzone met het jaargemiddelde hoger dan 0,4 microtesla.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Bij het onderzoeken van de herpositionering worden verschillende belangen afgewogen. Daarbij zal ook worden gekeken naar de impact van de wijziging op de omgeving. Omdat het een brede afweging betreft, is het daarbij helaas niet mogelijk om de bestaande afstand in de huidige situatie voor uw persoonlijk te garanderen.</i></p> <p><i>Bij het onderzoeken van de herpositionering wordt de vigerende wet- en regelgeving en beleidskaders van de overheid gevolgd. Daaronder valt ook het voorzorgbeleid magneetvelden uit 2023 dat toeziet op het zo veel als redelijkerwijs mogelijk voorkomen van langdurige blootstelling aan magneetvelden die hoger kunnen zijn dan 0,4 microtesla, onder andere door het toepassen van bronmaatregelen zoals fasen optimalisatie. Uit een in opdracht van TenneT uitgevoerde haalbaarheidsstudie van DNV blijkt dat er, door het toepassen van fasen optimalisatie, geen sprake is van een bredere magneetveldzone als gevolg van de verhoging van de spanning van 150 kV naar 380 kV. In het vervolg van het proces zal in opdracht van TenneT ook nog een onafhankelijk magneetveldonderzoek worden uitgevoerd volgens de hiervoor geldende handreiking (https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/handreiking) van het RIVM, zoals ook wordt geadviseerd in het voorzorgbeleid magneetvelden.</i></p>
14.2	<p>Indiener verzoekt om onderzoek te doen naar de negatieve cumulatieve effecten van de hoogspanningslijnen en de 2 stations (380 en 150Kv) op het woon- en leefklimaat van de omwonenden.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zie de reactie onder nr. 9.2 in deze tabel.</i></p>
14.3	<p>Indiener geeft aan dat bij een wijziging van het traject en wijziging van de zwaarte van de verbinding de effecten van magnetische velden, elektrische velden, inductieve beïnvloeding, weerstand beïnvloeding en capacatieve beïnvloeding ook in beeld moeten worden gebracht voor de woonlocatie van omwonenden.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zie de reactie onder nr. 9.3 in deze tabel.</i></p>

4.4 Informatie

Reg. Nr.	Reactie en standpunt GS
6.1	<p>Indiener vraagt zich af hoeveel hoogspanning er door de leidingen gaat en hoeveel als het wordt verzwaard.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Hoeveel stroom door de leidingen gaat is afhankelijk van vraag en aanbod en dat wordt door de omgeving/ de markt bepaald. De lijn MBT-GRTH is in het verleden ontworpen voor 2829A (150kV). De lijn wordt opgewaardeerd naar 4000A (380kV).</i></p>
6.2	<p>Indiener vraagt zich af hoe het zit met de belasting als er wordt opgeschakeld of afgeschakeld bij de Clauscentrale en hoe het wordt belast als ze aansluiten op deze masten.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Als de Clauscentrale meer of minder opwekt, dat gaat of komt deze energie in eerste instantie vanuit het 380kV station Maasbracht. Waar deze energie dan naar toe gaat, is 100% afhankelijk van vraag en aanbod. Het is niet meer zo dat er enkele grote centrales zijn in Nederland die alle energie opwekken en waarmee vrij eenvoudig de flow op het net beredeneerd kan worden. Er zijn nu veel windmolens op zee, die ook energie leveren aan de uithoeken van ons land en zelfs het buitenland. Ook zijn er opwekkers als zonnepanelen in de uithoeken van het land die hun energie ook weer naar het centrale deel van het land sturen. Dit zorgt voor een ander effect op de belasting van de lijn. Kortom – het gedrag van een enkele opwekker als de Clauscentrale kan niet 1 op 1 gerelateerd worden aan de belasting van een lijn.</i></p>
13.6	<p>Indiener geeft aan dat bij het traject van het 150kV schakelstation naar C4 van de Clauscentrale ongeveer 2 kilometer bekabeld is en de laatste kilometers zijn nog de bovengrondse geleiders. Indiener vraagt waarom er niet voor is gekozen om deze laatste kilometer ook te bekabelen, zodat er geen portaal in het veld nodig was en een eindsluiting minder aanwezig was? Indiener geeft aan dat er dan voor de omwonenden minder horizonvervulling was en minder kans op een storing in dit traject.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Uw vraag heeft betrekking op een reeds uitgevoerd project van TenneT. Dat project valt buiten de scope van de procedure die nu gevolgd wordt.</i></p>
13.7	<p>Indiener geeft aan dat door het aansluiten van de lijn GRH op het 380kV station van Maasbracht het laatste deel van het tracé (laatste 3 masten) van de hoogspanningsverbinding MBT-GRTH worden vervangen door een nieuw tracé. Indiener geeft aan dat tijdens de bijeenkomst van 13 mei 2024 werd gesuggereerd dat om dit mogelijk te maken mast 226 van Maasbracht-van Eyck naar links moet worden geplaatst en mast 1 van Maasbracht-Obercier/Siersdorf naar rechts moet worden verplaatst. Indiener vraagt of het juist is dat in beide gevallen nu ook een wijziging van beide tracés plaatsvindt.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Voor de aanlanding van de 380kV verbinding moet er ruimte op het 380kV station worden gemaakt. Er zullen op het 380kV station twee nieuwe masten bijgeplaatst worden; eentje links van de twee bestaande 380kV masten en eentje rechts van de twee bestaande 380kV masten. Afhankelijk van de inrichting van de tracés kan het zijn dat er een wijziging op (het laatste deel van) de bestaande tracés MBT-Van Eyck en MBT-Obercier moet worden gedaan.</i></p>

13.8	<p>Indiener geeft aan dat de hoogspanningstrajecten Maasbracht-Van Eyck en Maasbracht-Oberzier/Siersdorf te dicht bij het traject MBT-GRTH liggen waardoor de klokgetal optimalisatie verstoort. Indiener vraagt wat de onderliggende afstand is tussen de circuits van bovengenoemde trajecten tussen het 380KV schakelstation en de Stationsweg.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>De inrichting tussen het 380kV station en de Stationsweg zal worden aangepast als de huidige MBT-GRTH lijn verzwaaard wordt. Zie voor verdere toelichting ook de reactie onder nr. 4.3 van vorige tabel 'Gezondheid'.</i></p>
------	--

4.5 Landschapsinrichting

Reg. Nr.	Reactie en standpunt GS
6.3	<p>Indiener vraagt zich af wat TenneT gaat doen om horizonvervuiling tegen te gaan bij het plaatsen van nieuwe masten, zonder dat dit ten koste gaat van de natuurlijke omgeving. En wat gaat TenneT doen om, in relatie tot VAWOZ, te voorkomen dat er elektrolyzers en/of converters komen. Hoe wordt hier rekening mee gehouden, ook in relatie tot horizonvervuiling.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>De situering van masten in het landschap heeft ook onze aandacht. In voorliggende project wordt gebruikt gemaakt van de bestaande masten op het tracé Maasbracht - Graetheide. Enkel aan de zijde van Brachterbeek, door de aansluiting op het 380 kV station in plaats van op het huidige 150 kV station, wordt de situering van enkele masten aangepast en worden de laatste twee huidige masten richting het 150 kV-station verwijderd. Dit overwegende maakt dat horizonvervuiling in zijn algemeenheid voor dit project geen zwaarwegend aspect is. Wel kunnen wij ons voorstellen dat voor u als een minder wenselijke situatie wordt ervaren. De zaken die u noemt in relatie tot het project VAWOZ zijn nog in onderzoek. Er zijn daarover nog geen keuzes gemaakt.</i></p>
16.1	<p>Indiener heeft geen probleem met het plan, maar wel met het eventueel vervallen van de Oude Postbaan.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Vooralsnog is er vanuit dit project geen sprake van het laten vervallen van de Oude Postbaan.</i></p>
18.2	<p>Indiener vraagt zich af welke exacte criteria en afwegingen hebben geleid tot de keuze van de Lexhy als geschikt zoekgebied voor het 380 kV-station. Indiener attendeert erop dat de Lexhy, naast landbouwgebied, ook aangewezen is als goudgroen natuurgebied en dient als ecologische verbindingzone.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Het extra zoekgebied is toegevoegd omdat tijdens de reactietermijn van de eerste Kennisgeving, gepubliceerd op 24 april 2024, een alternatieve (project)locatie is aangedragen voor het station Graetheide. Het zoekgebied in lijn is met de uitgangspunten en komt als mogelijke kansrijk alternatief in aanmerking. In het document 'Selectie kansrijke alternatieven (zeef 1)' kunt u een toelichting op de selectie van kansrijke en niet kansrijke alternatieven vinden. Dit document wordt tegelijk met deze Nota van Antwoord gepubliceerd via de website van Provincie Limburg.</i></p>

19.3	<p>Indiener geeft aan dat vanwege een verwacht capaciteitsprobleem in 2050 nu al rekening wordt gehouden met de daarvoor extra benodigde ruimte. Indiener vindt deze termijn te lang in een omgeving waar voor indiener alle grond van levensbelang is.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Bij grootschalige infrastructurele projecten zoals deze is het van belang op structurele oplossing te bouwen die toekomstbestendig zijn. Daarom kijkt men verder dan alleen naar de komende jaren. Toekomstige netcongestie willen TenneT voorblijven en de ontwikkeling en realisatie van Infrastructuren kosten veel tijd.</i></p>
19.4	<p>Indiener geeft aan dat een verplaatsing van het bedrijf van indiener in tegenspraak is met het uitgangspunt: 'het mag voor zich spreken dat niet op bestaande wegen of opstallen wordt gebouwd'.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Als u in de nieuwe situatie schade lijdt (dus als gevolg van realisatie van het project) wordt u schadeloosgesteld conform de geldende regels. Daarnaast gaat TenneT te allen tijde tijdig met de direct betrokken perceeleigenaren in gesprek over nieuwe tracés of stationslocaties in verband met zakelijk recht afspraken, dan wel aankoop van gronden</i></p>
21.1	<p>Indiener geeft aan dat in de strategische gebiedsvisie Chemelot en omgeving¹ uit 2021 het belang voor behoud van de Oude Postbaan concreet vermeld is. Indiener verzoekt als uitgangspunt te hanteren dat de Oude Postbaan in Sittard-Geleen open dient te blijven, het betreft een belangrijke ontsluitingsweg en een permanente afsluiting zal gevolgen hebben voor zowel de verkeersveiligheid als doorstroming binnen de gemeente Stein. Tot slot zijn de Oude Postbaan (gemeente Sittard-Geleen) en de Bergerweg (gemeente Stein) in 2023 en 2024 opnieuw geasfalteerd.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zie de reactie onder nr. 16.1 in deze tabel.</i></p>

4.6 Overige omgevingsvisie

Reg. Nr.	Reactie en standpunt GS
17.2	<p>Indiener heeft geen bezwaar tegen de aanleg van een nieuw hoogspanningsstation binnen een straal van 6 km van Chemelot, gezien de noodzaak voor de toekomst en het is een goede zaak voor het klimaat en bewoners. Indiener vraagt zich echter af of het deel van het landgoed De Lexhy waarop de Brightland Campus zal worden uitgebreid door het hoogspanningsstation wordt beperkt of dat de campus voornemens is om de uitbreiding te verplaatsen naar andere gebieden zoals bijvoorbeeld de terreinen aan de westzijde van het landgoed De Lexhy en wat zijn dan de gevolgen voor de leefbaarheid van nabijgelegen dorpen waaronder Einighausen. Een inhoudelijke onderbouwing ontbreekt en het is onduidelijk wat de gevolgen zijn.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Wij zijn bekend met de Gebiedsvisie Chemelot en omgeving en de aanduiding van het gebied Lexhy als uitbreiding van de Chemelot-campus. Daarentegen is de verzwaring en het 380kv-hoogspanningsstation nodig voor de leveringszekerheid van elektriciteit in heel Zuid-Limburg en kent dit derhalve een groot algemeen belang. Tijdens de verkenning zal de leefomgeving dan ook worden meegenomen, waarbij tevens zal worden meegenomen in hoeverre beide initiatieven gecombineerd kunnen worden in het zoekgebied.</i></p>

18.3	<p>Indiener geeft aan dat de Lexhy eerder is aangewezen als potentiële locatie voor de verdere uitbreiding van de Chemelot-campus. Mocht dit zoekgebied worden aangewezen voor het hoogspanningsstation, dan vraagt indiener zich af of de plannen voor de campusuitbreiding van de baan zijn of dat deze elders worden voortgezet.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Tijdens de verkenningsfase, die nu nog gaande is, zal een afweging worden gedaan van de kansrijke alternatieven om tot het VKA te komen. Hieruit zal moeten blijken of de keuze op bovengenoemde locatie valt en wat de gevolgen zijn voor de bruikbaarheid ervan voor de uitbreiding van de Chemelot-campus. Wij beschouwen de voor- en nadelen van dit alternatief. Tevens zal bezien worden in hoeverre beide initiatieven gecombineerd kunnen worden in het zoekgebied.</i></p>
18.4	<p>Indiener ziet onvoldoende samenhang met andere programma's en vraagt zich af hoe de Provincie Limburg het ruimtebeslag van het 380 kV-station gaat afstemmen met de converterstations voor VAWOZ (5,5 ha), de elektrolyseprojecten (25 ha), de Delta Rhine Corridor of andere mogelijke energieprojecten vanuit de RES Zuid-Limburg. Indiener vraagt zich ook af waarom deze ruimtelijke claims niet integraal zijn opgenomen in één totaalvisie.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>De benoemde afstemming heeft onze aandacht. De genoemde projecten zitten echter nog in een andere fase waarbij nog geen keuzes gemaakt worden in het kader van ruimtebeslag. Dat laatste is voor het 380 kV-station wel het geval. In ons Ruimtelijk voorstel aan het Rijk is dat verband opgenomen: (p. 34): "Naast Maasbracht vervult Graetheide een sleutelrol in het Limburgse energiesysteem. Wij bezien de wenselijkheid van een ruimtelijke inpassingsstudie naar de diverse energie-infrastructuurinitiatieven die bij Chemelot en omliggend gebied (Westelijke Mijnstreek) spelen, met ook aandacht voor het Vlaams initiatief voor een buisleidingcorridor vanuit Antwerpen. Dit in het verlengde van de strategische Gebiedsvisie Omgeving Chemelot uit 2021."</i></p>
19.5	<p>Indiener wijst erop dat in het V&P de opsomming van andere projecten en hun samenhang met dit project niet volledig is. De ontbrekende projecten zijn de uitbreiding van de Chemelot Campus, een converterstation voor de regio Chemelot van VAWOZ, elektrolyse van Chemelot klimaatneutraal 2050 en de benodigde grond voor de Delta Rhine Corridor. Indiener ziet hierop graag een toelichting en indien het zoekgebied De Lexhy blijft gehandhaafd, dan is het noodzakelijk om in het verdere onderzoek en besluitvorming rekening te houden met deze initiatieven en dat de gevolgen van alle projecten in hun samenhang voor het bedrijf van indiener worden meegenomen.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>De genoemde projecten hebben onze aandacht maar zitten echter nog in een andere fase waarbij nog geen keuzes gemaakt worden in het kader van ruimtebeslag. Dat laatste is voor het 380 kV-station wel het geval. In ons Ruimtelijk voorstel aan het Rijk is dat verband opgenomen: (p. 34): "Naast Maasbracht vervult Graetheide een sleutelrol in het Limburgse energiesysteem. Wij bezien de wenselijkheid van een ruimtelijke inpassingsstudie naar de diverse energie-infrastructuurinitiatieven die bij Chemelot en omliggend gebied (Westelijke Mijnstreek) spelen, met ook aandacht voor het Vlaams initiatief voor een buisleidingcorridor vanuit Antwerpen. Dit in het verlengde van de strategische Gebiedsvisie Omgeving Chemelot uit 2021."</i></p>
20.1	<p>Ten aanzien van de uitbreiding van het zoekgebied naast de noordzijde van de Bergerweg ook naar de zuidzijde van de Bergerweg, constateert indiener een conflict met de toekomstige uitbreiding van de Brightlands Chemelot Campus, zoals vastgelegd in de Strategische Gebiedsvisie omgeving Chemelot en de ontwerp Omgevingsvisie zoals recent</p>

	<p>gepubliceerd door de gemeente Sittard-Geleen. Daarom stelt indiener voor om het zoekgebied aan de zuidkant van de Bergerweg in oostelijke richting uit te breiden.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Het zoekgebied aan de zuidzijde kan mogelijk worden vergroot in oostelijke richting, dit zal nader worden bekeken tijdens de verkenning.</i></p>
20.2	<p>Indiener stelt voor om het project aan de noordzijde dan wel aan zuidoostkant van de Bergerweg te realiseren, zodat de toekomstige uitbreiding van de Campus naar de Lexhy niet wordt geblokkeerd.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Uit de uiteindelijke afweging, uitwerking en vaststelling van het Voorkeursalternatief zal moeten blijken of de keuze op deze locatie (de Lexhy) valt en wat de gevolgen zijn voor de bruikbaarheid ervan voor de uitbreiding van de Chemelot-campus.</i></p>

4.7 Proces

Reg. Nr.	Reactie en standpunt GS
2.1	<p>Indiener geeft aan dat is afgesproken dat WML in de verdere procedure als belanghebbende partij/mogelijk betrokken grondeigenaar wordt aangemerkt.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>WML wordt net als alle andere (ondergrondse) infrastructurele beheerders betrokken. Mocht in de verkenning blijken dat nader contact of afstemming met WML nodig is, dan wordt dit gedaan.</i></p>
2.2	<p>Indiener vraagt aandacht voor nabije ligging van drinkwaterleidingen om het belang van de ondergrondse infrastructuur tijdig in beeld te kunnen brengen.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>De ondergrondse infrastructuur wordt meegenomen in het locatieonderzoek binnen de verkenning en indien nodig ook in het ontwerp.</i></p>
2.3	<p>Indiener vraagt aandacht voor de bescherming van de waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boring vrije zones.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Deze bescherming is geborgd via de vigerende wet- en regelgeving, vergunningsaanvragen en dergelijke.</i></p>
5.4	<p>Indiener geeft aan of er niet een meldplicht was voor de verzwaring.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Indruk is dat deze opmerking betrekking heeft op het beter benutten van de hoogspanningsverbinding Maasbracht - Eindhoven. Voorliggende (project)procedure dient te voldoen aan de wettelijke vereiste kennisgevingsmomenten, met de bijbehorende mogelijkheid om op de dan ter inzage liggende projectstukken te reageren. Ook is een uitgebreid participatietraject vanuit TenneT opgezet.</i></p>
12.4	<p>Indiener stelt een tweede optie voor waarin beide partijen in overleg tot een andere totaaloplossing komen, die beter schikt voor beide partijen.</p>

	<p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>In het document 'Selectie kansrijke alternatieven (zeef 1)' kunt u een toelichting op de selectie van kansrijke en niet kansrijke alternatieven vinden. Dit document wordt tegelijk met deze Nota van Antwoord gepubliceerd via de website van Provincie Limburg. De keuze voor het VKA van de nieuwe stationslocatie wordt aan het einde van de verkenningsfase door ons besloten die gedegen onderbouwd zal zijn.</i></p>
15.2	<p>Indiener geeft aan dat ten aanzien van natuurcompensatie er voordelen zijn wanneer deze bij onderhavig initiatief gerealiseerd worden in afstemming met de Gebiedsopgave Graetheideplateau. Indiener ziet graag onderdelen van deze Gebiedsopgave Graetheideplateau op voorhand gerealiseerd, dus voordat er ingrepen in het gebied plaatsvinden, zulks in overleg met omgeving en stakeholders. Indiener geeft aan dat hierdoor het draagvlak en vertrouwen zal worden vergroot en naar mogelijkheden om de leefbaarheid te behouden wordt gezocht, groenstructuren te versterken en daarmee de kansen voor natuur en landschap te verbeteren.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Wij delen uw standpunt dat in beginsel in of aansluitend aan de projectlocatie de natuurcompensatie plaatsvindt. De voorwaarden die gelden bij de wettelijk verplichte natuurcompensatie vindt u in bijlage IX bij de Omgevingsverordening Limburg. Ook TenneT dient hieraan te voldoen. In de Kennisgeving leest u dat TenneT via het participatiespoor belanghebbenden en geïnteresseerden uitnodigt om na de keuze van de locatie van het station mee te denken in een verantwoorde landschappelijke inpassing van de gekozen locatie. De onderdelen van de Gebiedsvisie Graetheideplateau kunnen daar ook worden ingebracht. Wij kunnen op dit moment niet garanderen dat natuurcompensatie op voorhand van de realisatie plaatsvindt. Wel kunnen we garanderen dat de natuurwetgeving te allen tijde wordt nageleefd.</i></p>
17.3	<p>Indiener wil stilstaan bij de gevolgde procedures en vindt het vreemd dat een deel van het landgoed De Lexhy (bestemd voor de uitbreiding van de Brightland Campus) wordt aangewezen als locatie voor onder meer een nieuw hoogspanningsstation zonder nadere inhoudelijke toelichting. Daarnaast steekt het voor indiener dat er geen contact gezocht is met omgevingspartijen die betrokken waren bij de besluitvorming over de uitbreiding van de campus.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Wij zijn van mening dat TenneT en de Provincie Limburg zich tot op heden volwaardig hebben ingespannen om geïnteresseerden, belanghebbenden, vertegenwoordigers en eigenaren te informeren over dit project, óók waar het gaat om de toevoeging naderhand van het Lexhy aan het zoekgebied. Zie in dat verband ook onze aanvullende kennisgeving in het Provinciaal blad d.d. 30 augustus 2024, nr. 13175. Bij volgende communicatiemomenten zullen wij ook het Klankbord Chemelot als zodanig rechtstreeks informeren.</i></p>
17.4	<p>Indiener vindt dat de Provincie Limburg de omgeving onvoldoende serieus neemt en acht de gestelde termijn (2 t/m 16 september 2024) aan de te korte kant, waardoor er onvoldoende tijd wordt geboden om passende informatie in te winnen van bewoners van de aanpalende dorpen.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Wij betreuren het dat u dit zo ervaart. De termijn van twee weken hebben wij redelijk geacht in het licht van de eerdere termijn van zes weken waarin men ook de stukken heeft kunnen raadplegen, de informatiebijeenkomsten en de daaropvolgende omgevingstafels</i></p>

	<i>die hebben plaatsgevonden. Bovendien was in de aanvullende terinzagelegging alleen een uitbreiding van het zoekgebied aan de orde.</i>
17.5	<p>Indiener wil duidelijkheid over de motieven om een deel van De Lexhy te gebruiken en over de gevolgen hiervan voor de toekomst. Indiener geeft aan dat daarna overleg kan plaatsvinden met de omgeving.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zoals gepubliceerd in de 'Kennisgeving aanvullende reactiemogelijkheid zoekgebied ten zuiden van de Bergerweg in het gebied de Lexhy' (Provinciaal blad d.d. 30 augustus 2024, nr. 13175) is dit gebied naar aanleiding van een ingekomen reactie meegenomen in de verkenning. Aangezien dit gebied zich buiten het oorspronkelijke gebied bevindt en zodanig kansrijk is om het verder te verkennen, werd een aanvullende reactiemogelijkheid geboden ten aanzien van de uitbreiding van zoekgebied. In Q1 2025 zullen er informatiebijeenkomsten worden gehouden waaraan u kunt deelnemen. Tijdens deze bijeenkomsten worden ook de oplossingsrichtingen gepresenteerd.</i></p>
18.5	<p>Indiener benadrukt het belang van een zorgvuldig afgewogen beslissing, waarbij de impact op natuur, ruimte en infrastructuur in balans wordt gebracht met de toekomstige elektriciteitsbehoeften van de regio. Indiener is bereid om in een later stadium verdere input te geven of deel te nemen aan de werksessies.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>De door u ingebrachte punten zijn en worden meegewogen in het afwegingsproces naar het VKA. Voor inzage in de eerste afwegingsronde tussen de kansrijke en niet-kansrijke alternatieven verwijzen wij u naar het document 'Selectie kansrijke alternatieven (zeef 1)'. In Q1 2025 zullen er informatiebijeenkomsten worden georganiseerd om het VKA toe te lichten en er worden werksessies voor de landschappelijke inpassing van het nieuwe station gepland waaraan u kunt deelnemen.</i></p>
19.6	<p>Indiener verzoekt om het zoekgebied De Lexhy buiten beschouwing te laten. Indien dit zoekgebied onderdeel blijft van het onderzoek, dan nodigt indiener de Provincie/TenneT uit voor een nader overleg om een beter inzicht te krijgen in de wederzijdse overwegingen in dit project.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Ook het zoekgebied ten zuiden van de Bergerweg/gebied rondom De Lexhy wordt onderzocht als kansrijk alternatief. In het document 'Selectie kansrijke alternatieven (zeef 1)' kunt u een toelichting op de selectie van kansrijke en niet kansrijke alternatieven vinden. Dit document wordt tegelijk met deze Nota van Antwoord gepubliceerd via de website van Provincie Limburg.</i></p>
20.3	<p>Indiener geeft aan dat in het gebied ten zuiden van de Bergerweg in het gebied De Lexhy ook andere ontwikkelingen spelen, zoals de beoogde buisleidingen voor de Delta Rhine Corridor, de aanleg van nieuwe 150 kV kabels en het zorgen voor adequate, blijvende bereikbaarheid. Indiener gaat ervan uit dat deze ontwikkelingen integraal betrokken worden bij de besluitvorming.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>De benoemde afstemming heeft onze aandacht. In ons Ruimtelijk voorstel stellen wij (p. 34): "Naast Maasbracht vervult Graetheide een sleutelrol in het Limburgse energiesysteem. Wij bezien de wenselijkheid van een ruimtelijke inpassingsstudie naar de diverse energie-infrastructuurinitiatieven die bij Chemelot en omliggend gebied (Westelijke Mijnstreek) spelen, met ook aandacht voor het Vlaams initiatief voor een buisleidingcorridor vanuit</i></p>

	<i>Antwerpen. Dit in het verlengde van de strategische Gebiedsvisie Omgeving Chemelot uit 2021."</i>
20.4	<p>Indiener geeft aan dat gelet op de eigendomssituatie van de indiener de door hen voorgestelde uitbreiding van het zoekgebied in hun beeld een hernieuwde inspraakprocedure niet noodzakelijk is. De eigendomssituatie van het in de publicatie opgenomen zoekgebied en het door hen voorgestelde uitbreiding van het zoekgebied is overeenkomstig.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>De door u voorgestelde oostwaartse uitbreiding van het zoekgebied ten zuiden van de Bergerweg ligt voor een deel binnen het zoekgebied dat bij de extra reactiemogelijkheid inzake de uitbreiding van het zoekgebied ten zuiden van de Bergerweg is gepubliceerd. Het overige aansluitende gedeelte dat niet binnen het zoekgebied valt, ligt richting het oosten tot aan de Veldweg. Het zoekgebied kan mogelijk worden vergroot in oostelijke richting, dit zal nader worden bekeken tijdens de verkenning.</i></p>

4.8 Schade

Reg. Nr.	Reactie en standpunt GS
3.4	<p>Indiener geeft aan dat er grote emotionele gevolgen zijn, omdat zijn huis graag overgedragen wordt aan kinderen en kleinkinderen.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Ingrepen in de ruimte raken altijd belangen, ook individuele belangen. Wij zijn er ons van bewust dat dit ook emoties oproept. Provincie Limburg en TenneT zetten zich mede daarom in om zo goed als mogelijk te communiceren en zo transparant mogelijk keuzes af te wegen, waarbij Gedeputeerde Staten als bevoegd gezag, een besluit neemt. Zij hebben daarbij het algemeen belang voor ogen, waarbij echter ook de belangen van individuen zorgvuldig worden gezien.</i></p>
3.5	<p>Indiener geeft aan dat de waarde van het huis daalt en niet te verkopen zal zijn. Dit niet alleen vanwege het onderhavige project, maar ook vanwege toekomstige projecten in de buurt die nu nog niet in de procedure meelopen. Indiener vraagt zich af hoe TenneT hiermee omgaat en wat men hiervoor kan doen.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>TenneT zal eventuele schade volgens de daarvoor geldende regelingen vergoeden. Als u in de nieuwe situatie schade lijdt (dus als gevolg van realisatie van het project) wordt u schadeloosgesteld conform de geldende regels. Daarnaast gaat TenneT te allen tijde tijdig met de direct betrokken perceeleigenaren in gesprek over nieuwe tracés of stationslocaties in verband met zakelijk recht afspraken, dan wel aankoop van gronden.</i></p>
5.5	<p>Indiener geeft aan het huis minder goed te kunnen verkopen door de verzwaring. Volgens indiener geeft TenneT aan dat dit verlies voor de bewoners is. Indiener is het oneens en wil graag een reactie en onderbouwing waarom zij voor dit verlies/de kosten moeten opdraaien.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zie de reactie onder nr. 3.5 in deze tabel.</i></p>
5.6	<p>De woning van indiener bevindt zich op korte afstand (ca. 40 meter) van het tracé en men woont er sinds kort. Indiener wenst absoluut te verhuizen als het project doorgaat en ontvangt graag van TenneT een compensatievoorstel voor de verhuiskosten. De kosten</p>

	<p>hebben betrekking op de periode naar het zoeken van een vergelijkbare woning in de omgeving, reeds gemaakte kosten bij de notaris voor het passeren van de hypotheekakte, taxatie, makelaarskosten, overdrachtsbelasting, waardevermindering en overige kosten. Gewezen wordt ook op reeds gemaakte (verbouwings)kosten aan het bestaande huis, ook ter zake daarvan verwacht indiener een compensatievoorstel.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zie de reactie onder nr. 3.5 in deze tabel.</i></p>
5.7	<p>Indiener geeft aan dat TenneT heeft aangegeven het verlies op de waarde van het huis door toedoen van dit project te compenseren. Echter, indiener geeft ook aan dat als er geen project zou zijn geweest, een koper meer betaalt en dit verlies wordt niet in het voorstel meegenomen. Indiener vraagt of TenneT een voorstel kan doen met betrekking tot dit verlies.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zie de reactie onder nr. 3.5 in deze tabel.</i></p>
7.3	<p>Indiener geeft aan dat het huis in waarde zal verminderden en ontvangt graag een voorstel voor de waardevermindering.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zie de reactie onder nr. 3.5 in deze tabel.</i></p>
7.4	<p>Indiener geeft aan de walnotenboom die in zijn tuin staat niet te willen weghalen. Het is een oude boom met emotionele waarde. Indiener wil van TenneT weten of de boom in zijn huidige vorm mag blijven staan.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Het toekomstige tracé is nog niet vastgesteld. Als hierover meer bekend is en uw perceel geraakt wordt er tijdig contact met u opgenomen. Op dat moment kan ook over het al dan niet (kunnen) laten staan van de walnotenboom worden gesproken.</i></p>
7.5	<p>Indiener vraagt zich af of het mogelijk is om bouwwerken, bijv. een schuur, te plaatsen in de tuin of dat daar beperkingen aan zitten vanwege de hoogspanningskabels. Indien het niet mogelijk is, ontvangt indiener graag uitleg van TenneT hierover.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Een bovengrondse hoogspanningsverbinding levert een hoogtebeperking op. Deze hoogtebeperking is van toepassing binnen de zogenaamde belemmerde strook waarvoor veiligheidsregels gelden. Hiermee zorgen wij dat mensen en eigendommen veilig blijven. De belemmerde strook zich vlak onder de verbinding en aan beide zijkanten. Mocht u binnen deze zone een bouwwerk willen oprichten overleg dan altijd met TenneT (toestemming@tennet.eu) wat daarvoor de mogelijkheden zijn.</i></p>
7.6	<p>Indiener verneemt graag of, indien het niet mogelijk is om bouwwerken te plaatsen in de tuin vanwege beperkingen door de hoogspanningskabels en het perceel daardoor in waarde zal verminderen, TenneT dit kan vergoeden en wat daarbij de mogelijkheden zijn.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Per situatie wordt onderzocht of TenneT bestaande rechten heeft ten aanzien van de instandhouding, realiseren en opwaarderen van verbindingen. Indien blijkt dat nieuwe zakelijke recht overeenkomsten afgesloten dienen te worden welke een rechtstreeks en noodzakelijk gevolg zijn van het plan, hanteert TenneT het uitgangspunt dat rechthebbenden schadeloosgesteld worden.</i></p>

7.7	<p>Indiener geeft aan graag een voorstel voor de verkoop van de woning te willen ontvangen als er wordt besloten om te verhuizen vanwege de gezondheid.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zie de reactie onder nr. 3.5 in deze tabel.</i></p>
11.9	<p>Indiener geeft aan dat hun bedrijfslocatie met bedrijfswoning al volledig ligt ingeklemd tussen de bestaande hoogspanningslijnen en duldt dan ook niet dat er een verdere verzwaring wordt doorgevoerd en daarbij hoogspanningsleidingen rechtstreeks over hun bedrijf worden aangelegd.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Verzwaring van de kabel tracés van TenneT is noodzakelijk om de huishoudens, bedrijven en instanties van voldoende elektriciteit te voorzien. Uw wens om de hoogspanningsmasten niet rechtstreeks over uw bedrijf aan te leggen neemt TenneT mee als wens in het ontwerpproces. Op dit moment kan TenneT nog geen toezegging doen over het honoreren van deze wens.</i></p>
11.10	<p>Indiener geeft aan dat waar gesproken wordt over een 'volledige schadeloosstelling', dit met in achtneming van de wettelijke en planologische regels in het geval van de bedrijfslocatie niets anders kan betekenen dan dat het bedrijf moet worden verplaatst, dan wel dat er wordt gekomen tot bedrijfsbeëindiging (uitkoop op basis van minnelijk overleg; dit ter voorkoming van onteigening).</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zie de reactie onder nr. 3.5 in deze tabel.</i></p>
13.9	<p>Indiener geeft aan dat steeds meer studies verband zien tussen diverse ziektes (leukemie bij kinderen/ volwassenen en sommige neurologische ziektes) en het wonen in de nabijheid van hoogspanningsmasten of -stations. Indiener geeft ook aan dat het voorzorg beleid al aangeeft om geen nieuwe scholen en woningen dicht in de buurt van hoogspanningstrajecten te bouwen en dat er in Nederland veel woningen zijn opgekocht die onder hoogspanningsgeleiders stonden. Daarnaast geeft indiener aan dat het hoogspanningstraject Maasbracht-Merum ongeveer twintig jaar geleden is verplaatst, zodat de geleiders niet meer boven de woningen hangen. Indiener vraagt op basis van bovenstaande informatie, waar bewoners aan de Stationsweg en de Heuvelstraat recht op hebben.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zie de reactie onder nr. 3.5 in deze tabel.</i></p>
13.10	<p>Indiener vraagt of het klopt dat er alleen maar wordt gekeken of er een waardevermindering is van de woning en dat dit eventueel wordt uitbetaald en dat het ook nog invloed heeft of je nu al in de magneetveldzone van 0,4 micro tesla woont.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Zie de reactie onder nr. 3.5 in deze tabel.</i></p>
19.7	<p>Indiener verzoekt om het gebied De Lexhy niet mee te nemen in het onderzoek, omdat hierdoor indieners landbouwbedrijf niet meer rendabel zal zijn.</p> <p><i>Standpunt Gedeputeerde Staten</i> <i>Bij het zoeken naar de meest geschikte locatie voor een nieuwe hoogspanningsverbinding worden verschillende belangen zorgvuldig afgewogen. In het document 'Selectie kansrijke alternatieven (zeef 1)' kunt u een toelichting op de selectie van kansrijke en niet kansrijke alternatieven vinden. Dit document wordt tegelijk met deze Nota van Antwoord</i></p>

gepubliceerd via de website van Provincie Limburg. Mocht uiteindelijk uit de belangenafweging blijken dat, het gebied De Lexhy wel de meest geschikte locatie is, zal TenneT over de gevolgen daarvan tijdig met u in gesprek treden. Schade die mogelijk ontstaat zal in lijn met de daarvoor geldende regelingen worden vergoed.

5. Afspraken omgevingstafels

Omgevingstafel	Reactie	Afspraak
Graetheide 19 juni 2024	Suggestie voor stationslocatie: Chemelot terrein. Chemelot heeft een groot parkeerterrein dat vaak leeg staat. Bovendien staat het station dan bij de belangrijkste gebruiker.	Een nieuw station stelt bepaalde voorwaarden, zoals benodigde beschikbare ruimte en technische haalbaarheid. De leegstaande terreinen op Chemelot bieden onvoldoende ruimte en zijn om die, en andere redenen niet nader onderzocht. In het document 'Selectie kansrijke alternatieven (zeef 1)' is een alternatief op het Chemelot terrein opgenomen en kunt u een toelichting op de selectie van kansrijke en niet kansrijke alternatieven vinden. Dit document wordt tegelijk met deze Nota van Antwoord gepubliceerd via de website van Provincie Limburg.
Maasbracht 18 juni 2024	Kan de verbinding om het 150 kV-station heen gelegd worden?	TenneT neemt deze variant mee in de afweging om te komen tot een voorkeursalternatief.
Maasbracht 18 juni 2024	Is het mogelijk om de oostelijke 150 kV-lijn in de grond te leggen en de 380 kV-lijnen erover heen te plaatsen?	TenneT neemt deze variant mee in de afweging om te komen tot een voorkeursalternatief. In het document 'Selectie kansrijke alternatieven (zeef 1)' kunt u een toelichting op de selectie van kansrijke en niet kansrijke alternatieven vinden. Dit document wordt tegelijk met deze Nota van Antwoord gepubliceerd via de website van Provincie Limburg.